

PRIJEDLOZI DRUŠTVA ARHITEKATA ZAGREBA ZA IZMJENE I DOPUNE GENERALNOGA URBANISTIČKOG PLANA GRADA ZAGREBA

Jedan od ciljeva djelovanja Društva arhitekata Zagreba i njegovih stručnih inicijativa jest promicanje i unapređivanje izvrsnosti arhitekture i urbanizma, odnosno - izvrsnosti odnosa izgradnje i prostora.

Generalni urbanistički plan u Zagrebu rabi se kao provedbeni dokument – na njegovu se temelju omogućava građenje.

Svakodnevno se dobivaju lokacijske dozvole čije su smjernice i uvjeti gradnje propisani odredbama za provođenje Generalnog urbanističkoga plana grada Zagreba.

U Zagrebu se izvode građevine s neusklađenim odnosom izgradnje i prostora.

Primjeri su brojni, uočavaju se u mnogim gradskim predjelima, primjerice u podsljemenskoj zoni, Trnju, Trešnjevci, ali i u Savskoj ulici, Ulici grada Vukovara, Slavonskoj aveniji ili Dubrovačkoj aveniji.

Generalnim urbanističkim planom, kao provedbenim dokumentom kojim se ostvaruje gradnja, ne uspostavlja se usklađeni odnos izgradnje i okolnog prostora.

Ova je teza dokazana znanstvenim metodama s pomoću kojih su izvršene stručne analize obilježja Generalnoga urbanističkoga plana grada Zagreba i analize reprezentativnih uzoraka problema na lokacijama i područjima u gradu Zagrebu.

Analizirano je šest grupa urbanih pravila i kao sedmo integralno sva urbana pravila, a to su:

1. Zaštićene povijesne građevinske cjeline 1.1 - 1.2
2. Dovršene građevinske cjeline 1.3 - 1.10

3. Podsljemensko područje 2.1 - 2.3
4. Individualna, niska, mješovita, i visoka izgradnja 2.4 - 2.14
5. Transformacija postojeće izgrađene strukture 3.1
6. Nova regulacija u neizgrađenom prostoru 3.2 i
7. Urbana pravila 1.1 - 3.2.

Analize je provelo sedam skupina stručnjaka: *URBANE TEHNIKE, 3LHD, STUDIO ATMOSFERA, STUDIO BIF, STUDIO UP, UPI_2M, 7. GRUPA*. Skupine su bile sastavljene od stručnjaka iz arhitektonskih ureda s iskustvom u primjeni Generalnoga urbanističkoga plana, uz sudjelovanje studenata Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Istraživanje je organizirano u sklopu stručne radionice GUP-praktikum i provedeno je u četiri modula:

1. modul – predradionica
2. modul – radionica
3. modul – diskusija i
4. modul – postradionica.

U 1. modulu – predradionici, uočene su teškoće koje nastaju primjenom GUP-a u prostoru, te metode i postupci istraživanja i analiza problema GUP-a. Istraživanje je usmjereno na analizu urbanih pravila i analizu svih gradskih predjela. Ustrojene su skupine stručnjaka koje su izradile studije u sklopu kojih su identificirani problemi GUP-a.

U 2. modulu – radionici, nakon prezentacije prethodno izrađenih studija, organizirana je stručna rasprava o problemima koji nastaju primjenom GUP-a. Stručna se rasprava održala u prostorijama Društva arhitekata Zagreba kao rasprava stručnih skupina i pozvanih arhitekata – kritičara.

U 3. modulu – diskusiji, javno su prezentirane studije dopunjene rezultatima stručne rasprave. U raspravu o identificiranim uzrocima problema GUP-a uključeni su predstavnici svih grupa sudionika u razvoju grada koji se koriste GUP-om. Diskusija se održala u Staroj gradskoj vijećnici Gradske skupštine Grada Zagreba. Također, diskusiji su prethodila predavanja s prikazom postojećih i planiranih iskustava s GUP-om.

U 4. modulu – postradionici, formulirani su zaključci istraživanja stručnih skupina i izvršena je sinteza mogućih polazišta za rješavanje problema GUP-a. Na osnovi sinteze polazišta izrađen je elaborat *Prijedlozi za izmjene i dopune Generalnog urbanističkoga plana grada Zagreba*.

Stručna rasprava o izrađenom elaboratu organizirana je u prostorijama Društva arhitekata Zagreba, a rezultati su ugrađeni u elaborat *Prijedlozi društva arhitekata Zagreba za izmjene i dopune Generalnog urbanističkoga plana grada Zagreba*.

Prijedlozi

Nakon navedenih 30 primjera, koji su prema mišljenju arhitekata uzroci problema, donesen je niz prijedloga njihovih rješenja, a čiji su cilj izmjene i dopune Zakona.

Generalni urbanistički plan refleksija je Zakona, naime GUP je izrađen na temelju *Zakona o prostornom uređenju* (Narodne novine broj 30/94, 68/98, 61/00 i 132/02) i *Pravilnika o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova* (Narodne novine broj 106/98, 39/04 i 45/04 - ispravak).

1 Izmjena i dopuna Zakona 1- Rješavanje problema Zakona Generalni urbanistički plan izraditi prema izmijenjenom i dopunjenom Zakonu. 1-2 Rješavanje problema plana Generalni urbanistički plan izraditi kao zakonski dokument koji sadrži plan razvoja, a da se njime pretežito ozakoni postojeće stanje građevina u prostoru. 1-3 Rješavanje problema provedbe Generalni urbanistički plan izraditi kao zakonski dokument koji propisuje sredstva realizacije plana, a sam nije sredstvo kojim se izvode građevine u prostoru. 1-3-a Rješavanje problema tehničkih parametara Generalni urbanistički plan izraditi bez tehničkih parametara regulacije gradnje. 1-3-b Rješavanje problema lokacijske dozvole Generalni urbanistički plan izraditi bez uvjeta na osnovi kojih se izrađuju elaborati za ishođenje lokacijskih dozvola. 1-3-c Rješavanje problema provedbenih odredaba Generalni urbanistički plan izraditi bez provedbenih odredaba.	2 Izmjena i dopuna planskog postupka 2-1 Rješavanje problema planerskog postupka U Generalni urbanistički plan ugraditi obvezu primjene osnovnih postupaka planiranja: - izrade analize i dijagnoze obilježja prostora, - postavljanja programskog i prostornoga planskog cilja, - izrade strategije kojim se cilj ostvaruje, i - izrade regulacije prostora koja omogućuje realizaciju cilja. 2-2 Rješavanje problema javnog postupka U Generalni urbanistički plan ugraditi obvezu primjene postupka stručne analize, stručne i javne diskusije i javne potvrde odluka o obilježjima prostornog razvoja: - na razini cjelokupnoga grada, - na razini gradskih predjela, - na razini prostornih cjelina, - na razini građevinske čestice. 3 Izmjena i dopuna planske ideje 3-1 Rješavanje problema programskog plana U Generalni urbanistički plan ugraditi programsku plansku zamisao razvoja grada. 3-2 Rješavanje problema prostornog plana	U Generalni urbanistički plan ugraditi prostornu plansku zamisao razvoja grada. 4 Izmjena i dopuna planske realizacije 4-1 Rješavanje problema prioriteta U Generalni urbanistički plan ugraditi plan prioriteta koji omogućuju ostvarivanje ideje prostornog razvoja grada. 4-2 Rješavanje problema javnih gradskih obilježja U Generalni urbanistički plan ugraditi plan izgradnje osnovnih obilježja grada: - javnog prostora - trgova, parkova i ulica, - javnih sadržaja - vrtića i škola, i - javnog standarda – opremljenosti prostora komunalnom i prometnom infrastrukturom. 5 Izmjena i dopuna sustava odnosa 5-1 Rješavanje problema osmišljavanja ideje grada i izgradnje U Generalni urbanistički plan ugraditi obvezu usklađivanja odnosa: planska ideja grada – realizirana izgradnja. 5-2 Rješavanje problema provedbe ideje grada i izgradnje U Generalni urbanistički plan ugraditi obvezu usklađivanja odnosa: plan realizacije grada – realizirana izgradnja.
-